

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

Secțiunea 1 Titlul proiectului de act normativ

Ordonanță de urgență pentru completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 85/2023 privind gestionarea financiară a fondurilor europene nerambursabile alocate României din FEAGA și FEADR, aferente politicii agricole comune, precum și a fondurilor alocate de la bugetul de stat pentru perioada de programare 2023-2027 și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul garantării

Secțiunea a 2-a Motivul emiterii actului normativ

2.1. Sursa actului normativ: Actul normativ a fost elaborat de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, în calitate de autoritate de management pentru PNDR 2014-2020 și Planul strategic PAC 2023-2027, care gestionează alocarea financiară a fondurilor europene nerambursabile alocate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR) și Fondul European de Garantare Agricolă (FEAGA), aferente Politicii Agricole Comune, precum și a fondurilor alocate de la bugetul de stat, pentru perioada de programare 2023-2027.

2.2. Descrierea situației actuale: Planul strategic PAC 2023-2027 al României, denumit în continuare PS 2023-2027, a fost aprobat prin Decizia de punere în aplicare a Comisiei Europene C(2022) 8.783 din 7 decembrie 2022, cu modificările și completările ulterioare, în baza legislației europene, respectiv Regulamentul (UE) 2021/2.115 al Parlamentului European și al Consiliului din 2 decembrie 2021 de stabilire a normelor privind sprijinul pentru planurile strategice care urmează a fi elaborate de statele membre în cadrul politicii agricole comune (planurile strategice PAC) și finanțate de Fondul european de garantare agricolă (FEAGA) și de Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de abrogare a Regulamentelor (UE) nr. 1.305/2013 și (UE) nr. 1.307/2013 și Regulamentul (UE) 2021/2.116 al Parlamentului European și al Consiliului din 2 decembrie 2021 privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1.306/2013.

PS 2023-2027 stabilește tipurile de intervenții, finanțate atât prin Fondul european de garantare agricol, (FEAGA), cât și prin Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR), prin care sectorul agricol va beneficia de 15,8 miliarde de euro în perioada de programare 2023-2027.

Pentru gestionarea acestor fonduri a fost adoptată și este în vigoare Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 85/2023 privind gestionarea financiară a fondurilor europene nerambursabile alocate României din FEAGA și FEADR, aferente politicii agricole comune, precum și a fondurilor alocate de la bugetul de stat pentru perioada de programare 2023-2027 și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul garantării, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 935 din 16 octombrie 2023, cu modificările și completările ulterioare.

PS 2023-2027 cuprinde intervenții specifice Pilonului I, pentru care se acordă sprijin financiar european din FEAGA, implementarea intervențiilor și efectuarea plăților către fermierii beneficiari fiind în responsabilitatea Agenției de Plăți și Intervenție pentru Agricultură, precum și intervenții specifice Pilonului II, cu sprijin din FEADR, a căror implementare intră în responsabilitatea agențiilor de plăți.

În condițiile prevederilor regulamentelor europene aplicabile PS 2023-2027, s-a desfășurat o misiune de audit a Comisiei Europene pentru sectorul vitivinicol, în urma căreia DG AGRI a transmis o serie de constatări și recomandări, inclusiv cu privire la cadrul legislativ național pentru implementarea intervenției aferentă sectorului vitivinicol din PS PAC 2023-2027.

Auditul Comisiei Europene vizează intervenția IS-V-01 Restructurarea și reconversia plantațiilor viticole din PS 2023-2027, pentru care au fost alocate aproximativ 41,55 mil euro, în prezent, intervenția fiind în implementare, iar ultima plată fiind aferentă anului financiar 2027. Având în vedere întâlnirea bilaterală cu serviciile de audit ale DG AGRI care a avut loc în data de 10.11.2025, urmează ca DG AGRI să stabilească măsurile financiare în raport de demersurile

inițiate de statul membru corelativ cu principalele constatări ale auditului, fiind necesară demonstrarea acțiunilor întreprinse de către autoritățile responsabile de gestionarea și implementarea intervențiilor din PS 2023-2027 în sensul revizuirii cadrului normativ aplicabil gestionării asistenței financiare, în scopul evitării dezangajării fondurilor europene. Adoptarea prezentului proiect de act normativ reprezintă o măsură urgentă și constituie un avantaj major de natură să reducă potențiala corecție financiară, în acord cu principiul bunei gestiuni financiare.

Actualul demers este generat de constatări asupra unei intervenții specifice, însă considerăm necesară adoptarea prezentului proiect de act normativ, în forma propusă, astfel încât efectele juridice viitoare să fie general valabile, aplicabile tuturor intervențiilor din PS 2023-2027, în eventualitatea unor situații viitoare, asemănătoare.

Astfel, se impune întreprinderea în regim de urgență a măsurilor prin care să se reducă potențiala corecție forfetară și, totodată, să se elimine riscul extinderii și aplicării pentru viitoarele plăți, implicit, impactul negativ în realizarea obiectivelor specifice intervențiilor din PS 2023-2027 pe termen mediu și lung.

În prezent, actualul cadru normativ național pentru gestionarea asistenței financiare nerambursabile necesită completare cu prevederi care să reprezinte soluții juridice pentru situațiile de fapt în care fluxul financiar, prin activitățile administrative specifice, trebuie oprit temporar, ca urmare a însușirii de către autoritățile române responsabile a constatărilor și/sau recomandărilor formulate în cadrul misiunilor de audit ale serviciilor Comisiei Europene, Curții Europene de Conturi și Curții de Conturi a României.

Potrivit dispozițiilor art. 59 din Regulamentul (UE) 2021/2.115 al Parlamentului European și al Consiliului din 2 decembrie 2021 de stabilire a normelor privind sprijinul pentru planurile strategice care urmează a fi elaborate de statele membre în cadrul politicii agricole comune (planurile strategice PAC) și finanțate de Fondul european de garantare agricolă (FEGA) și de Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de abrogare a Regulamentelor (UE) nr. 1.305/2013 și (UE) nr. 1.307/2013, se stabilește obligația statelor membre de a adopta toate actele cu putere de lege și actele administrative și de a întreprinde orice altă măsură necesară pentru a asigura protecția eficace a intereselor financiare ale Uniunii și în special pentru a corecta neregulile și pentru a recupera plățile necuvenite.

La nivelul Comisiei Europene se consideră că prevederile dreptului Uniunii nu se opun ca autoritățile naționale implicate în punerea în aplicare a unei măsuri de sprijin financiar nerambursabile care, ca urmare a unei erori de calcul constatate de Curtea de Conturi Europeană, emit acte care impun o modificare a cuantumului sprijinului financiar și este obligatoriu ca statele membre să adopte actele necesare pentru a proteja interesele financiare ale Uniunii, atunci când iau la cunoștință astfel de erori, inclusiv prin asigurarea faptului că acțiunile finanțate din FEGA sau FEADR sunt puse în aplicare în conformitate cu normele sectoriale aplicabile.

În acest context, având în vedere necesitatea întreprinderii demersurilor ca răspuns la constatările DG AGRI, inclusiv prin modificarea cadrului normativ, pe parcursul procedurii contradictorii cu serviciile acesteia, se impune completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 85/2023.

Aceste reglementări reprezintă o condiție indispensabilă pentru accesarea fondurilor europene nerambursabile FEGA și FEADR și pentru obligația menținerii continuității operaționale a programelor financiare, neadoptarea lor antrenând riscul major al compromiterii ireversibile a absorbției fondurilor alocate României.

Amendarea actului normativ cu prevederile prezentului proiect, în forma prezentată, se integrează în ansamblul dispozițiilor existente, aplicabile în materia asistenței financiare nerambursabile și are drept scop consolidarea cadrului legislativ aferent implementării PS 2023-2027, asigurarea unei gestiuni financiare conforme cu principiile securității juridice, eficienței administrative și echității bugetare, precum și convergența dintre cadrul normativ național și reglementările europene incidente.

Având în vedere faptul că neimplementarea rapidă a concluziilor rapoartelor de audit/documentelor oficiale emise de către Comisia Europeană, ce vizează corecțiile financiare aplicate României, poate determina suspendarea plăților sau blocarea unor intervenții/programe operaționale, cu impact negativ asupra beneficiarilor, și poate conduce la producerea riscului de neconformitate sistemică,

având în vedere că întârzierea în reglementarea unui temei juridic pentru aplicarea constatărilor menține vulnerabilități în mecanismele de control, gestionare și verificare financiară.

Ținând seama că absența unui mecanism legal care să permită distribuirea responsabilităților și adoptarea măsurilor corective necesare și eficiente, conduce implicit la pierderea credibilității statului membru în gestionarea fondurilor europene nerambursabile și la afectarea obligațiilor de raportare și conformitate față de Comisia Europeană.

Luând în considerare situațiile fapt obiective și caracterul urgent pe care misiunile de audit derulate de organismele europene și naționale îl impun în calendarul adoptării măsurilor de implementare specifice ajustării plăților către beneficiari, precum și caracterul imprevizibil al unor constatări, generează obligația României de a interveni legislativ într-un interval de timp mai scurt decât cel permis de procedurile parlamentare standard, având în vedere și complexitatea procesului legislativ parlamentar, care conduce la întârzieri incompatibile cu urgența situației.

Având în vedere faptul că elementele menționate mai sus reprezintă un imperativ juridic ce decurge din obligația pozitivă a statului de a preveni riscuri sistemice în raporturile sale cu beneficiarii de fonduri, vizează interesul public și creează premisele unei situații extraordinare, a cărei reglementare nu poate fi amânată, considerăm că nepromovarea proiectului de act normativ în regim de urgență poate avea drept consecință dezangajarea, cu consecințe nefavorabile în plan financiar atât pentru potențialii beneficiari ai diferitelor tipuri de intervenții/scheme de sprijin din cadrul PS 2023-2027, cât și cu afectarea bugetului de stat.

2.3. Schimbări preconizate: S-a identificat necesitatea completării Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 85/2023 *privind gestionarea financiară a fondurilor europene nerambursabile alocate României din FEGA și FEADR, aferente politicii agricole comune, precum și a fondurilor alocate de la bugetul de stat pentru perioada de programare 2023-2027 și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul garantării*, prin introducerea unui articol nou, respectiv articolul 35¹.

Astfel, se propune:

- instituirea obligației de punere în aplicare de către autoritățile și instituțiile din cadrul/din subordinea MADR, responsabile de gestionarea, implementarea și controlul plăților aferente intervențiilor finanțate din fonduri europene în cadrul Planului strategic PAC 2023-2027, a constatărilor și/sau recomandărilor formulate în cadrul misiunilor de audit ale serviciilor Comisiei Europene, Curții Europene de Conturi și Curții de Conturi a României, acceptate de autoritățile responsabile pe parcursul procedurii contradictorii;
- crearea temeiului juridic pentru sistarea plăților care fac obiectul constatărilor și/sau recomandărilor misiunilor de audit, precum și recuperarea sumelor plătite necuvenit, potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 66/2011, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 142/2012, cu modificările și completările ulterioare;
- în cazul cererilor de finanțare/cererilor de plată pentru care nu a fost finalizată plata până la data implementării constatărilor și recomandărilor formulate în cadrul misiunilor de audit, inclusiv a plăților sistate potrivit prezentului proiect de act normativ, agenția de plăți diminuează cuantumul sprijinului financiar, conform constatărilor și/sau recomandărilor formulate după caz;
- elaborarea, modificarea sau completarea, după caz, a actelor normative, ghidurilor, procedurilor sau instrucțiunilor, aferente implementării intervențiilor care fac obiectul constatărilor și recomandărilor, de către autoritățile și instituțiile responsabile de gestionarea, implementarea și controlul intervențiilor din cadrul/din subordinea MADR și stabilirea obligației de informare a beneficiarilor cu privire la modificările intervenite, în termen de 15 zile de la data aprobării acestora. Adoptarea prezentului proiect de act normativ, în forma propusă, reprezintă temeiul juridic pentru amendarea, în consecință, a actelor normative subsecvente, de implementare a intervențiilor din Planul strategic PAC 2023-2027.

2.4. Alte informații*): Nu au fost identificate

Secțiunea a 3-a Impactul socioeconomic

3.1. Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

Nu este cazul.

3.2. Impactul social

Nu este cazul.

3.3. Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

Nu este cazul.

3.4. Impactul macroeconomic

Nu este cazul.

3.4.1. Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

Nu este cazul.

3.4.2. Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat

Nu este cazul.

3.5. Impactul asupra mediului de afaceri

Nu este cazul

3.6. Impactul asupra mediului înconjurător

Nu este cazul.

3.7. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării

Nu este cazul.

3.8. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile

Nu este cazul.

3.9. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 4-a Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri

- în mii lei (RON) -						
Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe cinci ani
1	2	3	4	5	6	7
4.1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	-
a) buget de stat, din acesta:						
(i) impozit pe profit	-	-	-	-	-	-
(ii) impozit pe venit						
b) bugete locale						
(i) impozit pe profit	-	-	-	-	-	-
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) contribuții de asigurări	-	-	-	-	-	-
d) alte tipuri de venituri (Se va menționa natura acestora.)	-	-	-	-	-	-

4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	-
a) buget de stat, din acesta: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii	-	-	-	-	-	-
b) bugete locale: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii	-	-	-	-	-	-
c) bugetul asigurărilor sociale de stat: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii	-	-	-	-	-	-
d) alte tipuri de cheltuieli (Se va menționa natura acestora.)	-	-	-	-	-	-
4.3. Impact financiar, plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	-
a) buget de stat	-	-	-	-	-	-
b) bugete locale	-	-	-	-	-	-
4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare	-	-	-	-	-	-
4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare	-	-	-	-	-	-
4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare	-	-	-	-	-	-
4.7. Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente: Nu este cazul						
4.8. Alte informații:						

Secțiunea a 5-a Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

5.1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ - modificarea și completarea Normelor metodologice de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 85/2023 privind gestionarea financiară a fondurilor europene nerambursabile alocate României din FEAGA și FEADR, aferente politicii agricole comune, precum și a fondurilor alocate de la bugetul de stat pentru perioada de programare 2023-2027 și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul garantării, aprobate prin ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale și al ministrului finanțelor nr. 270/398/2025; - modificarea și completarea ghidurilor, procedurilor sau instrucțiunilor, aferente implementării intervențiilor din PS 2023-2027. 5.2. Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice Nu este cazul. 5.3. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE) Nu este cazul. 5.3.2. Măsuri normative necesare aplicării actelor legislative UE Nu este cazul. 5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene Nu este cazul.

5.5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente

Nu este cazul.

5.6. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 6-a Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

6.1. Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative

Nu este cazul.

6.2. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

Proiectul se supune informării și analizei prin postarea pe site-ul oficial al Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale.

6.3. Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale

Nu este cazul.

6.4. Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative

Nu este cazul

6.5. Informații privind avizarea de către:

- a) Consiliul Legislativ**
- b) Consiliul Economic și Social**
- c) Consiliul Concurenței**

Proiectul de act normativ se avizează de către Consiliul Legislativ

6.6. Alte informații

Nu este cazul

Secțiunea a 7-a Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea actului normativ

7.1. Informarea societății civile cu privire la elaborarea actului normativ

Prezentul act normativ respectă prevederile art. 7 alin. (13) din Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, cu modificările și completările ulterioare și a fost publicat în dezbatere publică pe pagina de internet a Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale www.madr.ro la data de 11 noiembrie 2025, pentru o perioadă de 10 zile calendaristice.

În procesul de elaborare a prezentului act normativ au fost respectate regulile procedurale aplicabile pentru asigurarea transparenței decizionale prevăzute de Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării actului normative, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

7.3. Alte informații

Nu au fost identificate.

Secțiunea a 8-a Măsuri privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ

8.1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ

Proiectul de act normativ se implementează de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale

8.2. Alte informații

Nu este cazul.

Față de cele prezentate, am elaborat prezentul proiect de Ordonanță urgență pentru completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 85/2023 privind gestionarea financiară a fondurilor europene nerambursabile alocate României din FEGA și FEADR, aferente politicii agricole comune, precum și a fondurilor alocate de la bugetul de stat pentru perioada de programare 2023-2027 și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul garantării, pe care îl supunem spre adoptare.

MINISTRUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

IONUȚ-FLORIN BARBU

AVIZAT:

VICEPRIM-MINISTRU

MARIAN NEACȘU

MINISTRUL JUSTIȚIEI

RADU MARINESCU